

Справа № [REDACTED]
Провадження №: [REDACTED]

УХВАЛА ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

[REDACTED]

[REDACTED] районний суд міста Києва в складі

головуючого судді – [REDACTED]

при секретарі – [REDACTED]

за участі:

позивача – [REDACTED]

представника позивача (в режимі відеоконференції) – адвоката Горвата Івана Івановича,

відповідача [REDACTED]

представника відповідача – [REDACTED]

розглянувши в підготовчому судовому засіданні клопотання представника [REDACTED] – адвоката [REDACTED] про призначення судово-психологічної експертизи малолітньої [REDACTED], [REDACTED] року народження, подане в межах розгляду цивільної справи за позовом [REDACTED] до [REDACTED] третя особа – [REDACTED] районний у місті Києві відділ ДРАЦС Головного управління юстиції у м. Києві, про зміну прізвища малолітньої дитини,

В С Т А Н О В И В:

У лютому 2025 року через систему «Електронний суд» [REDACTED] звернулася до [REDACTED] районного суду міста Києва з позовом до [REDACTED] третя особа – [REDACTED] районний у місті Києві відділ ДРАЦС Головного управління юстиції у м. Києві, про зміну прізвища малолітньої дитини, у якій позивач просить змінити прізвище дитини [REDACTED], [REDACTED] року, з [REDACTED] на [REDACTED] та зобов'язати орган реєстрації актів цивільного стану внести відповідні зміни до актового запису про народження дитини.

Ухвалою [REDACTED] районного суду міста Києва від [REDACTED] року прийнято позовну заяву до розгляду та відкрито провадження у справі, постановлено розгляд справи проводити за правилами спрощеного позовного провадження без повідомлення (виклику) сторін.

Ухвалою [REDACTED] районного суду міста Києва від 07 березня 2025 року клопотання представника відповідача [REDACTED] – адвоката [REDACTED] про передачу справи за підсудністю задоволено. Цивільну справу № 761/6482/25 за позовом [REDACTED] до [REDACTED], третя особа – [REDACTED] районний у місті Києві відділ ДРАЦС Головного управління юстиції у м. Києві, про зміну прізвища малолітньої дитини, передано за підсудністю до [REDACTED] районного суду міста Києва.

Відповідно до протоколу автоматизованого розподілу судової справи між суддями для розгляду цивільної справи № [REDACTED] визначено суддю [REDACTED] районного суду міста Києва [REDACTED]

Відповідно до статті 32 ЦПК України спори між судами про підсудність не допускаються. Справа, передана з одного суду до іншого в порядку, встановленому статтею 31 цього Кодексу, повинна бути прийнята до провадження судом, якому вона надіслана..

Ухвалою [REDACTED] районного суду міста Києва від [REDACTED] 2025 року прийнято до провадження цивільну справу № [REDACTED] за позовом [REDACTED] до [REDACTED], третя особа – [REDACTED] районний у місті Києві відділ ДРАЦС Головного управління юстиції у м. Києві, про зміну прізвища малолітньої дитини. Постановлено перейти до розгляду даної справи за правилами загального позовного провадження. Призначено підготовче судове засідання з повідомленням учасників справи.

25 лютого 2025 року через систему «Електронний суд» представником відповідача – адвокатом [REDACTED] заявлено клопотання про призначення судово-психологічної експертизи малолітньої [REDACTED], [REDACTED] року народження.

Клопотання обґрунтоване тим, що у позовній заяві позивач стверджує, що дочка сторін [REDACTED], сама просила змінити прізвище [REDACTED] на «[REDACTED]», оскільки прізвище «[REDACTED]» нібито викликає у неї негативні емоції. При цьому, для підтвердження цього факту, зокрема, було надано результати консультування від 22 січня 2025 року психологом [REDACTED] районного в м. Києві центру соціальних служб [REDACTED]. При цьому, психолог не досліджувала фактичних обставин, що пов'язані з поданням позову, не врахувала, що матір вчиняє відчуження дитини від батька шляхом вчинення перешкод у спілкуванні батька з дитиною, особисто не спілкувалася батьком дитини. Крім того, оскільки дитина постійно проживає з матір'ю у позивача є всі інструменти впливу на дитину. Інформація щодо консультування психолога містить загальні дані, але не містить аналізу вказаного матеріалу та висновку щодо доцільності зміни прізвища та як це позитивно чи негативно вплине на дитину в подальшому.

Оскільки у сторони відповідача відсутній вільний доступ до дитини і він не може самостійно замовити та провести психологічні дослідження дійсного ставлення дитини до батька та дійсної волі дитини щодо зміни прізвища, а висновок, що наданий позивачем викликає об'єктивні сумніви в його правильності, то сторона відповідача вважає, що є необхідність залучення відповідного спеціаліста та призначення у справі судово-психологічної експертизи малолітньої [REDACTED], [REDACTED] року народження.

У судовому засіданні – [REDACTED] 2025 року – відповідач та його представник підтримали заявлене ними клопотання про призначення у справі судово-психологічної експертизи.

У судовому засіданні – [REDACTED] 2025 року – позивач та її представник не заперечували проти задоволення вказаного клопотання та призначення у справі судово-психологічної експертизи.

Розглянувши клопотання представника відповідача про призначення судово-психологічної експертизи, заслухавши думку сторони відповідача, яка підтримала вимоги клопотання, та сторони позивача, яка не заперечувала проти його задоволення, проаналізувавши матеріали справи, суд приходиться до наступного висновку.

Відповідно до вимог статті 76 ЦПК України доказами є будь-які дані, на підставі яких суд встановлює наявність або відсутність обставин (фактів), що обґрунтовують вимоги і заперечення учасників справи, та інших обставин, які мають значення для вирішення справи.

Ці дані встановлюються такими засобами: 1) письмовими, речовими і електронними доказами; 2) висновками експертів; 3) показаннями свідків.

Згідно з частиною першою статті 103 ЦПК України суд призначає експертизу у справі за сукупності таких умов: для з'ясування обставин, що мають значення для справи, необхідні спеціальні знання у сфері іншій, ніж право, без яких встановити відповідні обставини неможливо; сторонами (стороною) не надані відповідні висновки експертів із цих самих питань або висновки експертів викликають сумніви щодо їх правильності.

Відповідно до частин першої, третьої, п'ятої статті 104 ЦПК України про призначення експертизи суд постановляє ухвалу, в якій зазначає підстави проведення експертизи, питання, з яких експерт має надати суду висновок, особу (осіб), якій доручено проведення експертизи, перелік матеріалів, що надаються для дослідження, та інші дані, які мають значення для проведення експертизи. Ухвала про призначення експертизи направляється особам, яким доручено проведення експертизи, та учасникам справи. Об'єкти та матеріали, що підлягають дослідженню, направляються особі, якій доручено проведення експертизи (провідному експерту або експертній установі). В ухвалі про призначення експертизи суд попереджає експерта про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків.

Згідно з пунктом 17 постанови Пленуму Верховного Суду України «Про застосування норм цивільного процесуального законодавства, що регулюють провадження у справі до судового розгляду» від 12.06.2009 №5 для з'ясування обставин, що мають значення для справи і потребують спеціальних знань у галузі науки, мистецтва, техніки, ремесла, тощо, суд за заявою осіб, які беруть участь у справі, призначає експертизу, коли необхідність експертного висновку впливає з обставин справи і поданих доказів.

Інструкцією про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, затвердженою [наказом Міністерства юстиції України 08 жовтня 1998 року № 53/5](#), із змінами та доповненнями, передбачено, що об'єктом психологічної експертизи є психічно здорові особи (підозрюваний, обвинувачений, підсудний, виправданий, засуджений, свідок, потерпілий, позивач, відповідач, малолітні, неповнолітні, дорослого та похилого віку). Психологічна експертиза встановлює ті особливості психічної діяльності та такі їх прояви у поведінці особи, які мають юридичне значення та викликають певні правові наслідки. Основним завданням психологічної експертизи є визначення у підекспертної особи: індивідуально-психологічних особливостей, рис характеру, провідних якостей особистості; мотивотвірних чинників психічного життя і поведінки; емоційних реакцій та станів; закономірностей перебігу психічних процесів, рівня їхнього розвитку та індивідуальних її властивостей.

Враховуючи, що для з'ясування обставин, що мають значення для справи, необхідні спеціальні знання у галузі психології, без яких встановити відповідні обставини щодо дійсної волі дитини щодо зміни її прізвища та як це позитивно чи негативно вплине на дитину в подальшому неможливо, суд вважає, що клопотання відповідача про призначення судово-психологічної експертизи малолітньої дитини підлягає задоволенню.

Щодо питань, які необхідно поставити на роз'яснення судовому експерту, суд, враховуючи Інструкцію про призначення та проведення судових експертиз та експертних досліджень, орієнтовний перелік питань, що ставляться на вирішення такої експертизи та перелік питань сторони відповідача, вважає за необхідне поставити запитання перед експертом, зазначені в резолютивній частині ухвали.

Відповідно до частини четвертої [статті 139 ЦПК України](#) суми, що підлягають виплаті залученому судом експерту, спеціалісту, перекладачу або особі, яка надала доказ на вимогу суду, сплачуються особою, на яку суд поклав такий обов'язок, або судом за рахунок суми коштів, внесених для забезпечення судових витрат.

З огляду на те, що стороною відповідача заявлено клопотання про призначення судово-психологічної експертизи, то оплату вартості цієї судової експертизи слід покласти саме на відповідача.

У розпорядження експертної установи суд вважає за необхідне направити матеріали цивільної справи.

Згідно із пунктом 5 частиною першою [статті 252 ЦПК України](#) суд може за заявою учасника справи, а також з власної ініціативи зупинити провадження у справі у випадку призначення судом експертизи.

Керуючись статтями [251, 253, 254, 260, 261, 353 ЦПК України](#), суд,

п о с т а н о в и в :

Клопотання представника [REDACTED] – адвоката [REDACTED] про призначення судово-психологічної експертизи малолітньої [REDACTED] року народження, подане в межах розгляду цивільної справи № [REDACTED], – задовольнити.

Призначити у справі за позовом [REDACTED] до [REDACTED], третя особа – [REDACTED] районний у місті Києві відділ ДРАЦС Головного управління юстиції у м. Києві, про зміну прізвища малолітньої дитини, судово-психологічну експертизу малолітньої [REDACTED], [REDACTED] року народження.

На вирішення експерта (експертів) поставити питання:

- 1) Яким чином сімейна ситуація, індивідуально-психологічні особливості батьків, особливості їх виховної поведінки впливають на емоційний стан, психологічний розвиток та відчуття благополуччя дитини?
- 2) Яке ставлення дитини до матері та батька? До кого з батьків більш прихильна дитина? Якими психологічними факторами це викликано?
- 3) Які відкриті та приховані побажання дитини щодо зміни прізвища?
- 4) Яка ступінь психологічного впливу на дитину та її виховання з боку матері та батька?
- 5) Чи має місце негативний психологічний вплив на дитину та її виховання з боку матері або батька, будь-якої іншої особи?
- 6) Виходячи із індивідуально-психологічних особливостей, емоційного стану, рівня розвитку, інтересів дитини, яке прізвище краще для дитини [REDACTED] чи [REDACTED] з точки зору її психологічного комфорту та здоров'я?
- 7) Чи спроможна дитина з урахуванням її віку, емоційного стану, індивідуально-психологічних властивостей, рівня розумового розвитку усвідомлювати реальний зміст сімейної ситуації, яка складається навколо спору батьків?

Проведення експертизи доручити Київському науково-дослідному інституту судових експертиз (вулиця Сім'ї Бродських, 6, Київ, 03057).

Попередити експерта про кримінальну відповідальність за завідомо неправдивий висновок та за відмову без поважних причин від виконання покладених на нього обов'язків у відповідності до частини п'ятої статті 104 ЦПК України та про кримінальну відповідальність за статтями 384, 385 КК України.

Зобов'язати [REDACTED] забезпечити явку [REDACTED] року народження, до експертної установи для проведення судово-психологічної експертизи, у час, визначений експертом.

Оплату за проведення експертизи покласти на відповідача [REDACTED].

Встановити строк оплати вартості експертизи у термін, визначений Київським науково-дослідним інститутом судових експертиз.

Роз'яснити учасникам справи наслідки частини першої статті 109 ЦПК України, згідно із якою у разі ухилення учасника справи від подання експертам необхідних матеріалів, документів або від іншої участі в експертизі, якщо без цього провести експертизу неможливо, суд залежно від того, хто із цих осіб ухиляється, а також яке для них ця експертиза має значення, може визнати факт, для з'ясування якого експертиза була призначена, або відмовити у його визнанні.

Висновок необхідно направити до [REDACTED] районного суду міста Києва [REDACTED].

У розпорядження експертам надати матеріали цивільної справи № [REDACTED].

На час проведення експертизи зупинити провадження у справі до отримання висновку експерта.

Ухвала набирає законної сили з моменту її проголошення.

Апеляційна скарга на ухвалу суду може бути подана протягом п'ятнадцяти днів з дня її проголошення безпосередньо до Київського апеляційного суду. Учасник справи, якому повна ухвала суду не була вручена у день її проголошення або складення, має право на поновлення пропущеного строку на апеляційне оскарження, якщо апеляційна скарга подана протягом п'ятнадцяти днів з дня вручення йому відповідної ухвали суду.

Повний текст ухвали складен [REDACTED] 2025 року.

Суддя [REDACTED]